

Kęstutis Šapoka

**PUŠIS, KURI
JUOKĖSI**

Kęstutis Šapoka

Apsakymų romanas

**PUŠIS,
KURI
JUOKĖSI**

VILNIUS
2018

Kęstutis Őapoka
PUŐIS, KURI JUOKĘSI

Knygos dailininkas
Tadas Karpavičius

*Dėkoju žmonai Benignai Kasparavičiūtei —
pirmajai, pačiai reikliausiai ir kritiškiausiai
rankraščio redaktorei.*

*...Ir auksinis takas nuo slenksčio iki begalybės,
ir viskas taip, kaip jūs matote. Gal jūs tikrai nematote,
kaip juokiasi šitas akmuo prie tako, kaip visa gerkle
kvatoja pušis ant kalnelio, kaip miškas tolumoje
susirietęs springsta juoku...*

Justinas Marcinkevičius. *Pušis, kuri juokėsi.*
Kaunas: Šviesa, 1971, p. 46

PRADŽIA

Viskas išpranašauta, blyn! Viskas numatyta, blia! Pašto dėžutėje radau voką! Atplėšiu — kažkoks, mol, ranka rašytas „laimės laiškas“. Tipo, perrašyk keturis kartus, — sakoma jame, — būtinai per keturias dienas, ir išsiųsk tiems, kam linki laimės. Po keturių dienų, mol, laukia siurprizas! O jeigu neperrašysiu, pyzdec — užgrius negandos! Karoče, jau norėjau šveist jį nacher į šiukšlinę... tik mano motka, kai užmatė, kaip griebis man už rankos — tu ką, durnas visai?! Tu ką, čiochnutas, tipo!?

Tuoj nusitempė mane pas nusimanančią kaimynką, ciocią Fenią, o ta kai pradėjo pasakot to laimės laiško istoriją... Tipo, tas pats pats pirmiausias laiškas parašytas, mol, buvo gal prieš penkis šimtus metų aklo vienuolio, kuriam, tipo, buvo nukirstos abi rankos! Laiškas apkeliavo pasaulį jau 445 kartus! Į Rasiją jis atėjo XX amžiaus pradžioje. 1903 m. jį gavo baudžiauninkė Anuška Cigunova, kuri iškart perrašė laišką keturis kartus — po keturių dienų savo darže atkasė lobį ir ištekėjo už kunigaikščio Galicyno!

Mol, 1927 m. tarybinis rašytojas Nikolajus Ostrovskis gavo laimės laišką, bet jo neperrašė. Po keturių mėnesių, tipo, jam prasidėjo didžiulės problemos su sveikata — buvo prirakintas prie lovos dėl neišgydomos ligos. Vot tak! Beveik pilnumoj suparalyžiuotas ir beveik apakęs, Ostrovskis parašė romaną „Kaip grūdinosi plienas“. Bet jau buvo pozdna. Rašytojo gyvybė sparčiai geso ir netrukus visai užgeso.

Chruščiovui laišką pakišo jo dačioje, bet Chruščiovas laiško neperskaitė. Po keturių dienų Chruščiovas buvo nuverstas

iš posto savo buvusių kamunistų partijos draugų... Pirmasis pasaulyje kasmanaftas Jurijus Gagarinas, — bėrė faktus cio-cia Fenia, — gavo laimės laišką 1968 m. kovo 23 d., bet jį praignoravo. Nepaklausė netgi vyševo pa zvaniju kaliegos Vladi-miro Seriogino patarimo laišką būtinai perrašyti... Lygiai po keturių dienų — kovo 27 d. apie 10.30 val. — Gagarinas su Serioginu žuvo aviakatastrofoje.

V Litvu laimės laiškas atėjo po karo. 1960 m. jaunas ra-šytojas Justinas Marcinkevičius, tipo, rado laišką v svajom pačtovam jaščike. Rašytojas laišką daskanaliai perrašė keturis kartus ir, tipo, išsiuntinėjo. Pasakojama, kad po keturių dienų Marcinkevičius gavo pasiūlymą iš KGB — mol, parašyti kny-gą „Pušis, kuri juokėsi“. Ši knyga išėjo į pasaulį 1961 m. kovo 27 d. ir pasidarė labai populiari. Po keturių mėnesių rašytojas gavo pasiūlymą tapti Rašytojų sąjungos pirmininko pavaduo-toju ir tapo įžymiu rašytoju.

A vot v 1990 m. kitas garsus tarybinis rašytojas Juozas Baltušis irgi gavo laimės laišką. Rašytojas ne tik kad neper-rašė laiško, bet pasijuokė iš jo ir įmetė į musarką. Po keturių savaitių jo knygos buvo viešai pasmerktos, netgi deginamos. Baltušiu i namus kažkas, mol, skambindavo telefonu ir gra-sindavo mirtimi, keikdavosi. O kartą prie jo buto durų Do-nelaičio gatvėje kažkas atliko „didelį reikalą“. Netrukus, dar po keturių mėnesių, rašytojas mirė. Jo priešmirtiniai žodžiai buvo „...didis reikalas ...kodėl neperrašiau?“

Karoče, supranti dabar?! — sprogdina į mane akis motka. O tu žinai, kaip Staska užsimušė?!?! Karoče, lėkdamas tuo savo prakeiktu *Iž-Jupiter*, aišku, be šalmo, Staska... mano vyresnėlis brolelis... prie Radeikių¹ fermų, karoče... sumėtė

¹ Utenos rajonas.

jo mociką... ir tēškėsi į pušį... Susiknežino galvą — nuvežė į Uteną be sąmonės, iš tenai — staigiai į Vilniaus pirmąją tarybinę... Aš tada jau Vilniuj politechnikume mokiausi... buvau nuėjusi pasižiūrėti... Po keturių dienų mirė taip ir neatgavęs sąmonės.

Ogi tai įvyko 1968 m. kovo 27 ryte apie 10.30! Seki bazarą?! O kai kažkas pasižiūrėjo į sudaužyto *Ižo* spidometrą, pastebėjo neįprastą kilometrą — 445 km! Pritom Staską kalchoze pravardžiuodavo... Gagarinu — nes girtas po apylinkes savo *Ižu* skraidydavo. Ir čia dar ne viskas! Staskos sabutylniko — šoferio tokio iš gretimo kalchozo — vardas buvo, spėk... ogi — Serioiga Vladimirovas! O kai milicija morge šarino per Staskos kelių kišenes, rado kelis suglamžytus ne Staskos ranka rašytus lapus! Garantuoju — „laimės laiškas“... Neperrašė jo Staska! ...brolelis mano... Davai marš, — sukomanduoja man motka, — ščyriai perrašai ir išmėtai po pašto dėžutes gretimam padjezde!

*

Ir vot šiandien, ketvirtą dieną — 1995 m. kovo 27 d. — perrašau paskutinę kopiją taip, kaip man išėjo, įdedu į voką ir, jį paseilinęs, užklįjavęs, siunčiu jums. Perskaitykite, perrašykite taip, kaip jums patiems išeina, ir toliau siųskite kitiems! Štai tas laiškas:

**PARDUOTOS
VASAROS**

*Nedidelis mūsų kraštas Lietuva, negalime pasigirti
nei aukso, nei sidabro kalnais, nei aukštais mūrais,
nei dideliu mūsų žmonių raštingumu, o tiktai galim
karštomis mūsų žmonių širdimis, šviesiu protu, gilia
išmintim, tiktai galim savo neišseikėjama meile gimta-
jai tėvų žemei ir viskam, kas gyvas mūsų žemėje. My-
lim darbą, mylim savo rankų išaugintą duoną, mylim
dainą, gerą juoką, linksmą pokštą...*

Juozas Baltušis. *Parduotos vasaros.*

Vilnius: Vaga, 1969, p. 479

I

— Pasiskolinau pem baksų, o kaip užstatą palikau jam savo kasetniką... Tipo, dabar nebeatiduoda, kol negražinsiu skolos. O iš kur aš jam gražinsiu? Tam durniui tokia suma nieko nereiškia — čia jam tik kapeikos... Skūpas, karoče, juodai... Karoče, viską susuksim švariai! Tai kaip, pasirašot?

— A kas jis toks iš viso? — klausia Žlobas.

— Ai, lochas iš *Salamos*!

— Ta prasme? Mol, auksinis jaunimas?

— Nu jo, karoče... laužia umniką. Tipo, kažkokio tai buvusio vierchuškės ar tai sūnelis, ar tai anūkėlis...

— Jo, ta prasme... A tai iš kur tu jį žinai? — pasitikslina Dziabas.

— Nu... hmmm... aš kai nadšivkes ir kasetes stumdžiau, hmmm... tai prisipiso... į draugelius, tipo, norėjo įsitrint... tipo, pirkdavo urmu... prie babkių. Visą audioaparaturą namie turi, iš *štatų* aborigenai parvežė! O pem baksų jam tik ant smulkių išlaidų... Sakau gi, sėmkēm, tipo... žvačkei, ta prasme, nusi-pirkt. Šiaip tai nichuja man jis ne draugelis... lochas eilinis! Su tokiu jokio bazaro, tik į lempą tokiam! — užsiveda Trintalas.

*

Iš vakaro, kratydamiesi su Dziabu ir Žlobu iš Fabų, iš Nadeždos, tai yra — Viltės chatos, į centrą pustuščiu keturiasdešimtu, garsiai pasikartojam visą scenarijų, tipo, praeinam nuo pradžių iki pabaigos, kad nebūtų kokių tai netikėtumų. Karoče, darom taip — susitinkam lygiai devintą ant Taurakalnio. Iki Moksleivių rūmų nuvarysim peškom maždaug per pusvalandį — būsim apie pusę dešimt. Jau bus pradėję temt. Tenai jau turi laukt šitas Dziabo pažįstamas Trintalas, kuris viską ir

suorganizavo. Jeigu jisai vietoje, tai znakas, kad viskas vyksta pagal planą. Tas Trintalas susitaręs su anuo lochu aštuntą prie Moksleivių rūmų. Trintalas, tipo, atsineša babkes, tipo, skolą, o tas lochas, ta prasme, atsineša užstatą, ta prasme, magą, ir jie, ta prasme, apsiikeičia. Viskas normaliai, sąžiningai.

Pagal Trintalo planą, kai jiedu susitinka, tipo, veda bazarą ir dar tik ruošiasi iškeist babkes į magą, iš kokio nors neapšviesto ploto, mol, atsitiktinai pro šalį ėjom, išlendam mes — aš, Dziabas ir Žlobas (Tomukas atsisakė dalyvaut, tipo, tuo metu bus kažkuo labai smarkiai užsiėmęs), tipo, apsimetę urlaganais, ir lyg tai tarp kitko paprašom šių dviejų užsirūkyt. Tie, atsako, tipo, neturim, nes lochas išvis nerūko, o Trintalas, tipo, nepasiėmė cyzų... ir tada aš, ta prasme, sakau tam lochui *što ty tut pyzdiš*¹ ir pist iš kojos jam į *jašus*, arba į pilvą — kaip jau išeis...

Autike prieš mus sėdi kažkoks tai plikas diedas, tai vis atsigrežia ir piktai spokso kažko tai į mus. Mes toliau garsiai tarpusavyje derinam veiksmus — kartojamės planą. Tas vėl tik nei iš šio, nei iš to grįžt į mus ir spokso akis išsproginęs. Čiochnutas kažkoks tai!

...karoče, lochas nuo spyrio susiriečia arba nugriūna — irgi pagal situaciją. Jeigu griūdamas paleidžia iš rankų tašę — viskas paprasta, aš čiupt už jos ir išgaruoju. Jeigu ne — tada dar pora spyrių jam į pilvą pist pist pridedu arba gal net ir į galvą, ta prasme, kažkur tai pagal situaciją, kaip išeis. Tuo pačiu momentu, kol aš „užsiimu“ lochu, Dziabas su Žlobu, tipo, suvaidina Trintalo supyzdinimą. Kaip jau pavyks, taip, pakentėsiu, sako Trintalas, tik dantų neišmuškite. Mol, griūva ir jį, tipo, Dziabas ir Žlobas „suspardo“, irgi, atseit, ištraukia lapatniką su babkėm. Tada visi trys migom kaip panteros turim dingt tamsoje, ta prasme, kažkur tai į Šanchajaus pusę.

¹ Ką čia tauziji?! (Rus. žarg.)

Mintyse viskas trunka ne daugiau kaip dvi minutes. Magas atimtas, pem baksų irgi, ta prasme — standartinė kasdieninė arba labiau kasvakarinė situacija Šanchajaus pakrašty — tam lochui net nekils jokio įtarimo.

Karoče, kas vyksta toliau? Mūsų vaizduotėje lochas ir Trintalas stojasi, laižosi žaizdas, kaip sakoma. Skola, samo saboi, nurašoma. Tipo, vat kaip atsitiko, abu netekom turto... visko būna, nu bet sėkmės! Ir išsiskiria kaip jūroje laivai.

Po to Trintalas iš mūsų atgauna magą, ir tada jį man (nes žiauriai noriu *Sony* mago su radija) galbūt parduoda smarkiai pigiau, maždaug už trim baksų! Dziabui ir Žlobui pastato alaus, ir dar pats lieka geram pliuse, priskaičiavus ir negrąžintą skolą. Lochas gauna, ko nusipelnė. Visi lieka patenkinti, visi lieka pliuse, taip sakant, nė vieno nuskriausto!

— Neblogas, skaitau, planas! Turi smegenų tas tavo Trintalas! — apibendrinu, mums išlipant Lenino, ta prasme, Lukiškių aikštėj.

— Jo, ir jis pats man sakė, kad turi organizatoriaus sugebėjimų! — rimtai pritaria Dziabas.

— A kodėl jo kličkė *Trintalas*?

— Nežinau...

O tas diedas iš nuvažiuojančio autiko pro langą vis sprogi-na į mus akis! Nesveikas, vos kaklo neišsisuka!

*

Traukiu dūmą. Pasirodo Žlobas, po kelių minučių — ir Dziabas. Žlobas užsimovęs senus nutritus treningus ir dar senesnius *Inkaro* kedus. Iš kur jis juos ištraukė? Patraukiam į Lenino, tai yra Lukiškių, pusę.

Po pusvalandžio mes jau vietoje. Temsta. Stotelėj juoduoja siluetai, rūksta viena kita cyza, tada dauguma grūdasi į atvaživusį trūliką. Akurat, Trintalas jau laukia! Išsirinkęs vietą

kažkur tai per vidurį tarp stotelės ir Moksleivių rūmų, kur mažiau žmonių praeina. Stovim už krūmo, kur neapšviesta.

Prie Trintalo kažkas tai prieina, laiko tašę. *Davai*, sušnibždu. Vos žengiam porą žingsnių, Žlobas kažką tai burbtelėjęs išgaruoja, tik treningai šmėsteli, pist ir nebėr. Ot jochaidis! Tačiau man nebėra kur trauktis — aš esu žodžio žmogus! Širdis kalatojasi, lipa per gerklę lauk.

— *Zakurit' jest'?!¹* — klausiu priėjęs, spėju pamatyt locho spuoguotą nelyg tai asilo snukį ir nupezusią kasele.

— *Netu!²* — tyčia grubokai atsako Trintalas.

— *Što ty tut pyzdiš?!³* — išspjaunu kodinę frazę ir iškart pist iš kojos lochui, bet lochas — koks netikėtumas — kažkaip tai žaibiškai atšoka — pataikau į tašę — ir mauna šalin. Aš metuosi paskui jį, bet tas skuta iš visų jėgų į Moksleivių rūmus. Beveik kartu pro atdaras stiklines duris įgriūnam į fojė, kur būriuojasi kažkokie tai vaikiščiai, suaugę lūkuriuoja, tipo, gal iš būrelių savo malalietkų laukia ar panašiai. Dar kažkas tai sėdi ant fotelių, tipo. Aš čiumpu lochą už kurtkės, kita ranka bandau atimti tašę, bet lochas tvirtai į ją įsikibęs. Tada bandau užvožti per snukį, bet irgi nepavyksta:

— *Pašli į gat... na ulicu, suka!⁴* — surinku ir bandau ištempti į lauką, bet lochas akis išsproginęs iš baimės, vis tiek įsispyręs kaip kaziolas tempiamas, bet iš vietos nejuda nelyg tai įkaltas. Iš kur tiek jėgos?!

Staiga, blyn, jaučiu, kaip mane kažkas tai čiumpa už pakarpas, beveik pakelia nuo grindų ir ne tai neša, ne tai skraidina prie išėjimo. Piktai muistausi, spurdu, bandau ištrūkt, bet vel-tui, vos kojom liečiu grindis. Sklendžiu pro stiklines duris ir

1 Turit užrūkyti? (Rus.)

2 Neturim! (Rus.)

3 Ką čia tauziji, po velniais?! (Rus.)

4 Einam į lauką, durniau! (Rus.)

nuo achujenai galingo spyrio į subinę beveik nuskrendu nuo laiptų. Tačiau nenugriūnu — išlaikau pusiausvyrą! Atsisuku — kažkoks tai dvimetris ambalas stovi tarpdury. Nusipurtau, pasitaisau kurtkę ir išdidžiai, nors šiknakaulį nuo spyrio žiauriai gelia, — varau prie Trintalo su Dziabu.

— Karoče, nieko neišėjo, varom! — sakau apsimestinai važnai.

Trintalas, mol, lieka laukti locho, o aš ir Dziabas — į Šanchajaus pusę, kur tamsiau. Aišku, į Šanchajų nelendam — ką, mes, mol, durniai, gyvent nusibodo? Vėl per gatvę ir pro centrinę univermagą — link Taurakalnio.

*

Po kelių dienų — reikalo aptarimas su Trintalu. Žlobas taip ir nepasirodo. Aš pasakoju viską kaip buvo — mol, ženklas, kodinė frazė ir... netikėtas locho ryvokas į Moksleivių rūmus. Tenai grumtynės, nesėkmingas bandymas išplėsti tašę su magu arba ištempti lochą į gatvę, tada — dviejų ambalų įsikišimas. Vieno jų bandymas užlaužti man ranką, bet mano meistriškas išsisukimas. Tada staigus spyris vienam ambalui į pilvą, o kitam — taidklus koncentruotas smūgis į padychą. Tada duodu ryvoką į lauką. Kitaip toj situacijojej pasielgti buvo nebeįmanoma! Padariau, ta prasme, viską, ką galėjau!

Jo, sako Trintalas, maža to, viskas galėjo baigtis dar blogiau! Karoče, lochas iš tikrųjų viskuo patikėjo, sakė, nu jo... rajonas chujovas! Mat Trintalas lochui pasiguodė, kad kol tas davėsi Moksleivių rūmuose, jį — Trintalą — kažkoks ambalas žostkai atspardė ir babkes priedo dar atėmė! Gerai, kad spardė į pilvą ir šonkaulius, o ne į veidą, tai mėlynių nesimato!

Bet nelabai gerai, kad lochas užsikepė rašyti zajavą į mentūrą! Tipo, rašom ir viskas! Tu gi, Trintalai, nukentėjai! Sako, įsidėmėjau to urlagano debilišką charių! Nes, sako mums Trintalas, jeigu būtų zajava ir kaip nors atsektų jus mentūra, tai pyzdec — eitų

straipsnis kaip už *organizuotą*, o organizuotas, čia jums, čiuvai, ne pavienis chuliganizmas... visai kitas straipsnis, ir visai kitas srokas! Bet jis, tipo, Trintalas, viską sutvarkė! Atkalbėjo lochą nuo zajavos! Sako, kas iš to — reikės, tipo, vaikščioti pas tardytoją kasdien, gaišti laiką ir vis tiek jokio rezultato. Nu tai lochas galų gale ir atlyžo.

Nu jo, linksim abu su Dziabu, gerai, kad yra Trintalas! Ačiū tau, Trintalai, nuoširdžiai dėkojam, ištraukei mus iš bėdos, tipo. Niekio tokio, sako Trintalas, tam ir reikalingi mozgai bet kokiai operacijai. Bet, ta prasme, dabar biškį keičiasi susitarimas mūsų, sako Trintalas. Kadangi, sako, aš savo plano dalį atlikau be prieštų, o apsilažalinot jūs, sako, tai dabar biškį kitaip darysim.

Dalžoką lochas nurašė... Magą, kažkiek tai pasimaivęs, vis dėlto gražino, nors ir surauktu snukiu, *skrudžas* prakeiktas. Bet, sako jau man Trintalas, kai spyrei — pataikei į tašę ir užkliudei magą — nulaužei kažkokią tai plastmasę, kažką tai sutrenkei. Tai, maždaug taip sako Trintalas, mago sugadinti nesitarėm, ką dabar aš darysiu su suportalintu? Turėsi bet koku atveju pirkti, tik nebe už trim, o biškį brangiau — už kem žalių! Dešimt baksų už nuostolius! Pakrapštęs pakaušį sakau, nu jo, tipo, sąžininga...

Taip pat, sako Trintalas Dziabui, pykit nepykit, vyrai, bet alaus jau jums ir tam trečiam jūsų draugeliui dalbajobui nebestatau, nes operacija dėl jūsų kaltės išėjo iš kontrolės. Nu, ką padarysi, sako Dziabas, suprantu... tipo, viskas teisingai — pasišikom.

*

Susitinkam dar sekančią dieną. Duodu babkes už magą. Gedimai ne tokie jau ir baisūs. Antena nulūžus, toks pabraižytas vietom, šonas biškį įskilęs. Įdedu kasetę, *trakšt* užfiksuoju atsuktuvu galvutę, tada uždarau, apvynioju kelis kartus magą guma tokia balta iš trauzų ir laikosi kasetė, groja. Priedo ir radija

veikia. Nori — klausai kasetniką, nori — *efem!* *Sony*, vis dėlto, ne koks šuns papas! Skaitau, neblogai viskas išėjo.

— Nu bet tas Trintalas turi smegenų stobalnai, — sakau Dziabui.

II

Saulėta popietė. Tomukas, Dziabas, Žlobas, Alikas, Lauris, Gedas ir aš. Iš mergų — Ieva, Lina, Nadežda, ta prasme — Viltė, dar tokia Birutka, bet apie ją vėliau. Antakalnyje užstabdysime prie kažkokio tai larioko, kurį žino Dziabas. Einam kiemais. Akurat — pirmame aukšte lyg tai atidarytas langelis. Pro jį vieną po kito grūdam trilitriakus. Matau, kaip įkiša į sloiką šlangelę, pro kurią putodamas pradeda varyti alus.

Pilnus sloikus uždarome plastmasiniais dangteliais, išsidaliname. Užsitavarinę neblogai. Vodka, vynelio, zakusono turim. Mergos išreikalavo kultūringo, labiau poniško raudonojo *Monastyrskaja izba*. Siūlėme pigesnius ir labiau kalančius į galvą *Šilėlį* arba *Šaltupį*, bet mergos kategoriškai pareiškė „ne!“ Ne — tai ne.

Ieva yra Gedo kaip ir beveik žmona. Šitiems išėjo kaip kokiam tai filme — susipažino kažkokiam tai *plote* pas kažką tai. Jis biškį vyresnis, pasirodė jai žiauriai bajeristas, ir su gyvenimo patirtim, tipo, — mokosi profteche ir jau uždariauja autoservise, skaityk, jau beveik užsitikrinęs pragyvenimą! Nusimano technikoje, ūkiškas! O ji — mokosi pedagaškėj. Ko gero, nedurna! Skaityk, prašmatni merga! Sunešė skudurus, tipo, pas Gedo aborigenus jų plote Antakalnyje blokinėje chruščiovkėje, kur palei Nerį.

Tačiau po kurio tai laiko tie Gedo bajeriai kažkodėl tai pradėjo Ievą užknisti, o ūkiškumas nebedarė įspūdžio. Ieva vis dažniau pasiplauna į kokius tai neaiškius baliukus. Pritom, paaiškėjo, kad

Ieva, kai gerai įkala, pradeda ir ant svetimų lipt. O Gedas stengiasi jeigu ne uždrausti jai tūsintis, tai bent įsitrinti į pjankes kartu — vis saugo savo mergą nuo visur tykančių pavojų. Štai ir dabar suorganizavo savo aborigenų dačią — jie ją užleidžia išėiginėms, — kad kartu būtų, tipo. Geriau savas nugėrimas, savam plote, negu svetimas, kurio nesukontroliuosi.

Sloikuose teliūškuoja sušilęs alus. Praeinam Antakalnio polikliniką, paliekam už savęs Troleibusų parką ir įsukame į takelį, einantį aukštyrų šlaitu per pušyną. Skaitau, pagal aplinkybes, dačia turi būti kažkur tai ne visai daėjus Rokantiškių kapinių.

Ta Birutka — tokia, ta prasme, drūta, sveika — ružavais žandais, atrodo, kažkur tai nuo Molėtų. Naglai pradėjo klijuotis prie manęs. Kartais vakarais paskambina ir sako:

— *Ar žinai, kad aš dabar savą mintysna stąviu prieš tavi nuoga?! Ar žinai, kad aš tavįs nąriu! Ar įsivaizduoji mani nuogų!?* — ir pradeda isteriškai ržalinti ar tai žliumbti, gerai neįsikertu. Paskui staiga įsižeidžia:

— *Nu gerai! Matau, kad tavi varžau! Atlaisk! Atlaisk!!!* — ir vėl tas isteriškas žvengas ar tai verksmas. Tada meta ragelį. Durdomas!

Taigi, įveikiame mišku kokius porą kilų ir išsimušam į siaurą asfaltuotą keliuką. Prasideda kolektyvinių sodų tinklinės tvoros — pro jas spraudžiasi jauna vaismedžių lapija — obelų, vyšnių, slyvų. O už jų stovi medinės arba mūrinės dėžutės. Prie vienos kitos kieme, žiūrėk, *moskvičius*, *žigonas*, o dažnai ir koks parūdijęs *opelis*, *golfas* ar netgi *audi 80!* Kažkas knisiasi savo miniatiūriniame sklypelyje, ką tai sodina ar ravi... Įsukame į kitą keliuką — vėl obelys, tvoros, namukai dėžutės. Ištiesi kvartalai... Pagaliau ir „mūsiškis“!

Mergos, tik suėję į vidų, pradeda pakuoti riugzakus, traukia įvairias zakuskes — pjausto duoną, daržoves, dėlioja viską į lėkštes — karšto, o gal šalto (nežinau) rūkymo skumbrę, dešrą,

sūrį, keptą duoną ir t. t. Bachūrai tuom tarpu kiša trilitriakus į baleiką su šaltu vandeniu. Kultūringai, ta prasme. O vieną sloiką jau galima ir išpilstyti. Bet kol Gedo aborigenai dar neišsi-grūdę, jaučiasi koks tai susikaustymas.

Gedo tėvas tuoj pat užsipildo stakaną alaus, bet karingai pareiškia, kad geria tik su žaliu kiaušiniu! Kiša ir mums. Aš pirmas priimu iššūkį — drąsiai įsimušu kiaušinį į savo stakaną su alum ir lyg niekur nieko užsiverčiu.

— Kaip tai skaitau, kad ir visai nieko! — ir pist tą pačią sekundę pro duris! Vos spėjęs iššokti į lauką, dedu šliauką prie įėjimo tiesiai ant cementinio pamato... Ką išgėriau, lygiai tas pat ir išėjo.

Pagaliau Gedo aborigenai išrieda savo surūdijusiu *golfru* ir baliuška įgauna pagreitį. Sutemę. Spiginanti elektros lemputė kambaryje vis labiau skęsta tirštų cyzų dūmų kamuolyje. Pjan-kė įsibėgėja, keletas vyno butelių tušti, alaus sloikai keli jau irgi išgerti. Magas plyšauja. Cojus traukia graudulingu balsu: *no jesli jest v karmane pačka sigaret, značit vsio ne tak už plo-cho na sevoooo... dniašnj den'¹...* Kiekvienas bando perrėkti magą ir vienas kitą girtom glotkēm. Ant stalo pilnumoj jova-las, prilaistytas, išknista, išdrabstyta, visko primėtyta, lėkštėse maisto likučiai ir bykai, pelenai... į linoleumą įtrypta įtrinta skumbrė, taukuotos visos grindys, prispjaudyta...

Šokiai. O Dziabas su Žlobu, tipo, galynėjasi. Žlobas demonstruoja, tipo, prikačialintus muskulus — bicepsus, tricepsus, presą, dvigalvį raumenį, dar chuj znajet ką... Pisk, tipo, iš kojės į presą, rėkia Dziabui. Nu pisk, pisk! Sakau, pisk! Aaaai blet... Matai? Vot tak! Nepramuši, stena susirietęs iš skausmo. Po to broliškai apkabina Dziabą. Apsinešęs Lauris prie stalo nesėkmingai bando pasidaryti buterbrodą iš alumi

1 „Ir jei kišenėje — pakelis cigarečių, vadinasi, ne taip jau viskas ir blogai...“ (Rus.)

permirkusios duonos riekės, gabalo skumbrės ir agurko. Šalia, prie stalo, galvą nunarinęs snaudžia ir Alikas — prrrr prrrrr — parpia. Nadežda, tai yra Viltė, su Lina strakalioja, svirdinėja į šalis, tipo, šoka...

Tomukas ir Ieva, tipo, „ilsėdamiesi“ ant sofos bando gerti bruderšaftu, ir Ieva jau, pastebiu, nusilakusi atsakančiai. Į juos baltakiuojantis Gedas iš paskutiniųjų bando apsimesti linksmas. Toliau — dar geriau, Gedas siūlo bruderšaftą Tomukui, tipo, kad nukreiptų dėmesį nuo savo damos. Tomukas gatavas, ima iš Gedo stakaną su alum, jam viskas jau dafieni — Ieva ar Gedas — pochui. Davai bruderšaftą! Po to man vaizdas dingsta.

*

Įsijungia vėl. Matau lyg iš šono filme kokiam tai save — gulim nuogi, aš ant tos Birutkos, kažkodėl tai vagoje, bulvie-nojuje po obelimi. Beveik prie pat sodo namelio durų. Vos vos linguoja obels šakos nuo lengvo vakaro vėjelio. Namelio viduje vis dar triukšmas, muzika, riksmi, spygavimai. Ant mūsų iš vidaus pro langą krenta mirgantis šviesos kvadratas.

Kažkas tai išlenda į lauko parašą ir, nusukęs žvilgsnį, kažką tai murmėdamas, skubiai dingsta tamsoje. Aplink išmėtytos kelnės, kojinės, kalgotkės, maikės, matau — ir mano plavkės mėtosi. Viena ranka maigau baltą Birutkos papą, kita sinchroniškai bandau įstumti štolčą kur priklausu. Nesigauna. Birutka po manim nejudri kaip silikatinė plyta.

— *Man' atrodą, tau neišeina inkišt', nes man' dą nesudrėką,* — abejingai išveblena Birutka, ji užsimerkusi — kaifuoja ar tiesiog snaudžia?

Sunkiai, svirduliuodamas, atsistoju ant kelių, dar labiau praskečiu riebias Birutkos liaškas, lėtai snukiu kniumbu tarp jų. Porą kartų kažkur tai lyžteliu. Gal gerai. Vėl užsigulu Birutką ir vėl stengiuosi įstumti saviškį jai į tarpukojį. Nieko

kažko tai jaudinančio nejaučiu, veikiu labiau automatiškai. Dar ir dar... ir dar — lėtai kilnojasi mano spuoguota subinė, bet veltui. Nu nesigauna įkišti, ir viskas. Kaip užmūryta. Voliojamės kaip du apduję kirminai vagoje.

— *Man' atrodą, tau neišeina inkišt'*, — pakartoja Birutka. Vėsta.

*

— Kurva! — rėkia raudonas kaip burokas Gedas ir pist Ieva per žandą pliūchą. Dar taikosi įspirti, bet tuo momentu Dziabas kažkaip tai pagauna jį į glėbį, trukteli atgal, ir spyris tenka stalui. Krenta ant grindų stakanai, karšto (o gal šalto) rūkymo skumbrės gabalai, dūžta lėkštės, išsitaško alus. Torto likučiai teškiasi ant grindų. Ieva susigūžia sofoje ir davai žliumbti. Kitos mergos, mol, į asmeninius reikalus nesikiša, susispiečia prie pečiaus, rūko, laukia, kuo viskas baigsis. Tomukas girtas kreivai išsiviepeš, išsvyruoja pro duris lauk kažką tai murmeldamas — atseit į tūliką — ir dingsta tamsoj. Alikas kaip niekur nieko užstalėje parpia toliau.

Kadangi Gedas įgauna papildomų jėgų ir veržiasi iš glėbio, Dziabui padeda Žlobas. Prilaiko, kiek pajėgia, Gedą iš priekio:

— Apsiramink! Apsiramink! Nieko neįvyko! — mol, ramina.

— *Kurva!* — staugia Gedas kažkur tai į sofos pusę, akys išsprogę kaip bepročio. Iš ten dar garsesnis žliumbimas ir nerišlūs keiksmi: tipo, aš tau neatleisiu, — prieš moterį ranką!

— Spakucha, Gedai! — Žlobas jį vėl gerokai papurto, — Ramiai, sakau!!!

— Tpfu... — Gedas spjauna tiesiai Žlobui į snukį.

Žlobas, viena ranka vis dar tvirtai laikydamas Gedą, kita lėtai, rūpestingai nusivalo nuo snukio skreplį, nubraukia ranką į džinsus. Tada pist Gedui į pacychą.